

**නන්ත්වික ගිණුරය - දීර්ණ කාලයක් තිස්සේ යටපත්තර අති
නන්ත්වික යුද්ධයේ යටාර්තය**

විද්‍යාඹයකු හා ප්‍රති-නයෝගීක ක්‍රියාකාරකයකු වන සේවක් සේවාර් සමග කළ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් An interview with scientist and anti-nuclear activist Steven Starr

බුයන් ඩිජින් විසිනි

2017 ഫെബ്രുറാർി 19

උක තුනකට වැඩි කාලයක් නිස්සේ අමෙරිකා
එක්සත් ජනපදයේ දේශපාලන සහ මාධ්‍ය
 සංස්ථාපිතය නිජ්‍යවික යුද්ධීයේ අත්තරායන්ට
 සුදුහුනු ගාමන් එකාබද්ධ ව්‍යාපාරයක් ගෙන ගොස්
 තිබුණි. 1980 ගනන් වලින් මෙපිට අපකිර්තිමත්
 වද්‍යාව උපයෝගී කර ගත් එක්සත් ජනපද තිලභාරින්,
 රැකියාවට එල්ලකරන පලමු නිජ්‍යවික ප්‍රභාරයක්
 “සාර්ථක විමට” පූරුවන් බව ද බහුවිධ පරමානුක
 හෝ තාප නිජ්‍යවික ස්ථේච්චයක් මගින් මතු විය හැකි
 යයි සළකන පාරිසරික අත්තරාය, එනම්, රැනියා
 නිජ්‍යවික ගිණුරය, සනාථ තොකීරෙනු ඇතැයි ද ගෙන
 ප්‍රතිපත්තිය තෝරාගෙන තිබිති.

කොන්ගුස් මන්ඩලයේ රිපබ්ලිකානු සහ ඉහළ ඩීමොකුට්ටික් නිලධාරීන් රයියාව සහ රයියානු ජනාධිපති විලයිම්ටර් පුටින්ට එරෙහිව නව මකාර්තියානු පුරසාරම් ගොදා ගැනීම සහ පෝලන්තයේ රයියානු දේශයිමාව ඔස්සේ 4000ක එක්සත් ජනපද හමුදාවක් යුද වැඩි, කාලතුවක්කූ සහ සන්නද්ධ රට ස්ථානගත කිරීම වැනි ප්‍රකේෂකරන සලකා බලන විට, එවතින් ආකළුපයක් දැරීම ම, විරද්ධවාදීන්ට එරෙහිව න්‍යාම්වික අව්‍යාපක සිතුවා පිළිබඳව අනතුරු අගවන නව එමයක් විහිදුවයි. එක්සත් ජනපද ආන්ද්‍රාවේ සැලකිය යුතු කොටසක් න්‍යාම්වික බලවතෙකු වන රයියාව සමග යුද්ධයකට සුදානම් වන අතර අවුරුදු 34 මුළුල්ලේ ප්‍රාමාතිකව විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණ වලින් තහවුරුකර ඇති න්‍යාම්වික ගැටුමකින් මානව වර්ගයාගේ පැවත්මට තර්ජනයක් වන බව ඔවුන් පතික්ෂේප කරති.

මෙම ඉදිරිදරුණනය මාධ්‍යය තුළ පිළිබඳූ වේ. 1987 දී නැශනල් රිව්වී සගරාව න්‍යාම්වික ගිණුරය “ප්‍රෝඩක්” ලෙස විස්තර කළේය. 1990 දී නිවියෝක් වයිමිස් පුවත්පත, එය බාල විද්‍යාවක් බව සඳහන් කළේය. 2000දී ඩිස්කවර් සගරාව, “ඉතිහාසයේ ඉහළම විද්‍යාත්මක අනුවනකම්න් වන වරේදී විස්ස ඇතෙලත්” ලදිස්තවට න්‍යාම්වික ගිණුරය ද ඇතෙලත්

කරන ලදී. එතෙන් පටන් නියමිත සිංහලයේ අවදානම විශාල වශයෙන් තොසලකා හරිනු ලබූ අතර ඒ පිළිබඳව විද්‍යාජුදින් පරිගේෂන කරනුයේ ඉතා සුලු වශයෙනි.

ස්වේච්ඡා ස්වාර්ග නිත්‍යෙහි ගුද්ධයක ප්‍රතිච්චිත පනතාව ඉදිරියේ තිරාවරනය කළ විද්‍යාජ්‍යයන් කිහිප දෙනා අතරින් කෙනෙකි. ඔහු නිත්‍යෙහි ආශ්‍රී වල පාරිසරික අන්තරාය පිළිබඳව විශේෂජ්‍යයකු වන අතර ඔහුගේ පරික්ෂණ පත්‍රිකා පරමානුක විද්‍යාජ්‍යයන්ගේ බුලටිනයේ ද මොස්කව් හෝතික විද්‍යා ආයතනය සහ අව් පාලනය, බලශක්තිය සහ පාරිසරික අධ්‍යාපනයන් සඳහා වන තාක්ෂණික කේන්ද්‍රයේ ද ප්‍රකිද්ධ කරනු ලැබේ තිබේ. නිත්‍යෙහි ස්ථේච්ඡානයක් නිසා අතිවන දේශගුතික ප්‍රතිච්චිත සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂන වල 2001 සිට ඔහු නිම්ජ්නව සිටියි.

ස්ථිරවන් ස්ථාර්, මිසොර් විශ්වවිද්‍යාලයේ සායනික පරීක්ෂණාගාර විද්‍යා වැඩසටහනේ අධ්‍යාපන් වන අතර සමාජ වශකීම් කදා වන තොතිකවේදී ආයතනයේ පෙන්වන්න විද්‍යාඥයකු ද වේ. ඔහු ගේ මැතම ප්‍රකාශනය වන්නේ ‘මහා විනාශය දෙස අත්ත අයෙකින් බලීම-එක්සත් ජනපද නායකීන් ත්‍යාම්ටික ගිණුරය පිළිබඳ අධ්‍යාපන ඉවත්ලීම්’ යන හිසින් අමෝරකානු විද්‍යාඥයන්ගේ සම්මේලනය නම් සංවිධානයේ වෙබ් අඩවියේ පළ කළ ලිපියයි.

නහුම්වික ශ්‍රීරය පිළිබඳ සංකල්පය යටතේ පවතින ඉතිහාසය, විද්‍යාව හා දේශපාලනය සහ කිසියම් රටකට නහුම්වික කුද්ධියක් දිනිය හැකිය යන මිත්‍යාව පිළිබඳව මැතිකදී අඩු ස්ථාර් සම්ග ක්‍රියා කළේමු.

ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷଣ: ପାଲମୁଖ ଜିବରେ ପଞ୍ଜୀଯିମ ଗନ୍ଧ ଯାତ୍ରାଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ହାତିଲା ଏବଂ ପାଲମୁଖ ଜିବରେ ପଞ୍ଜୀଯିମ ଗନ୍ଧ ଯାତ୍ରାଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ହାତିଲା ଏବଂ ପାଲମୁଖ ଜିବରେ ପଞ୍ଜୀଯିମ ଗନ୍ଧ ଯାତ୍ରାଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ହାତିଲା ଏବଂ

ස්ථීරව සංවාරය: මම නහත්වික යුද්ධය ගැන සිතිම ආරම්භ කළේ, මා තුන් වන ගේතුයේ සිටියල් ලද කියුබානු මිසයිල අර්බුලයේ අන්දුකීමත් සමගයි. මට මතකයි ගරවටර කඩා කළ සඳ රපවාහිනියක් වටා

රෝක් වී සිටියා. එමෙන්ම අපට ඒ දෙස නොබලන ලෙසන් අහජන්තර බිත්ති වලට මුහුනාලා ඉද ගන්නා ලෙසන් පවෙනුවා. න්‍යාම්වික පිපිරිමක ප්‍රතිච්චාක වලින් ආරක්ෂාවේම සඳහා වන සියලුම ප්‍රහුනුවේම මාතුල කාවදුති.

පසු කලෙක, 1990 දී ප්‍රකාශයට පත් කාල් සේගාන් ගේ “කිසිවකුත් නොයිතු මාවත: න්‍යාම්වික ගිණුරය සහ අව් තරගයේ අවසානය” නැමති ගුන්ථය මට භමු විය. ඒ තුළ සේගාන් න්‍යාම්වික ගුද්ධ්‍යක් නිසා ඇති වන කාලගුතික හා පාරිසරික ප්‍රතිච්චාක 1980 ගනන් වල වායුගොළය පිළිබඳ පරියේෂන මගින් ඔප්පු කරන බව අවධාරනය කරයි. සේගාන් සහ තවත් නාසා ආයතනයේ විද්‍යාඹුද්‍යන් හතර දෙනෙක්, අගහරු ගුහනා ගේ ගෝලිය දුව්ල කුනාවු පිළිබඳ දත්ත පරික්ෂා කළ අතර එහිදී දුව්ල කුනාවු පවතින සහ නොපවතින අවස්ථා වල අගහරු මතුපිට උෂ්ණත්වය වෙනස්වීම විශේෂයෙන් පරික්ෂා කරන ලදී. එවිට ඔවුන් විමසුවේ, “පූටිවිය මත රට සමාන තත්ත්වයක් ක්‍රමන හේතු නිසා ඇතිවිය හැකි දී?” යන්නයි. රට පිළිතුරු ලෙස ඔවුනු, එනි කද පිපිරිම හේ න්‍යාම්වික ගුද්ධ්‍යක් ඇති වීම කරා අවධාරනය යෙදුහ.

මෙ මගින් ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය හා රැකියාව සතු න්‍යාම්වික අව් කෙතරම් හයානක ද යන්න මට ප්‍රතිඵලක්ෂණ විය. 1980 ගනන් වල පැවති සරල වායු ගෝලිය ආකෘති අනුව පවා, න්‍යාම්වික ගුද්ධ්‍යක දී ඇති වන විශාල අග්නි පාලය මගින්, පූටිවිය මත පිටව සුරු එමෙනෙන් වැඩි කොටසක් පැමිනීම අවතිර කිරීමට ප්‍රමානවත් දුම් හා කළ කාබන් සහිත දැලී තිපද්‍රවිය හැක. න්‍යාම්වික ගිණුරය පිළිබඳ ආරම්භක පරියේෂන වලදී ප්‍රරෝක්චරනය කළේ, ගුද්ධ්‍යක දී 1980 ගනන් වල පැවති න්‍යාම්වික අව් පාවතිවි කළහාත් පවා, පූටිවිය මත උෂ්ණත්වය මිට අවුරුදු 18,000 කට පෙර පැවති අවසාන අයිස් ගුගෝදී පැවති උෂ්ණත්වයටත් වඩා අඩුවන බවයි. මේ අනුව පූටිවිය සබඩිත්ත් පිවින්ට වායු කළ නොහැකි තත්ත්වක් බවට පත් වේ. මුළු අධ්‍යයන්, න්‍යාම්වික ගුද්ධ්‍යක ප්‍රතිච්චාක ඇත්ත වශයෙන්ම අවතක්සේරු කර ඇති බව මැතිදී කරන ලද පරික්ෂන වලින් අනාවරනය වේ.

2007දී විශේෂයෙන් කම්පුවකින් කළ සමාලෝචන අධ්‍යයනයකට අනුව, ඉන්දියාව හා පාකිස්ථානය අතර ගුද්ධ්‍යකදී දෙරටේ නගර වලට හෙළුනු ඇති න්‍යාම්වික බෝම්බ 100ක් මගින් ජනනය කළ හැකි දැලී සහ දුම් නිසා උෂ්ණත්වය, පසු ගිය අවුරුදු 1000 තුළ අත්වූ අවම මට්ටමට ගෙන එනු ඇති බවට ප්‍රරෝක්චරනය කර තිබේ. මේ මගින් අවුරුදු

කිහිපයක් යන තෙක්, සහල්, ඉරිග සහ බාහ්‍යමය හේග වගාව සැලකිය යුතු ප්‍රමානයකින් අඩු වන අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, මැතම ඇයේතමේන්තු අනුව වෙවුනු විශේෂයෙන් ප්‍රරෝක්චරනය කරන පරිදි, බ්ලියන දෙකක පමන ජනතාවක් සාගතයට ගොදුරු විය හැකිය.

න්‍යාතන පරියේෂන පෙන්වා දෙන්නේ, උත්තර අර්ධ ගෝලයේ ජනගහනය සහිත හුම්හාගයන්හි, ඉහළ උනුසුම් දුමාර නිසා සිදුවන අපරිවර්ත්ත ගෝලයේ ඕසේන හානිය සියලු දී සිට 50 දක්වා වනු ඇති බවයි. එහිදී සුදු වර්මය සහිත අයෙකු, පුත් මාසයේ දිනක මද්දහනේ පිටත විනාඩි හයක් වැනි සුදු කාලයක් තුළ ඉර එමු එමු කිරීම නිරාවරනය වුවහොත් වෙද්‍යාකාර පිළිසුම් ඇති වේ. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය හා රැකියාව සතුව දැනෙට පවතින න්‍යාම්වික අව් යොදාගෙන කරන ගුද්ධ්‍යකින්, කෘෂිකර්ම කටයුතු දැකයක් හේ රට වැඩි කාලයකට ඇති හිටින අතර න්‍යාම්වික දුර්හික්ෂයක් නිසා මිනිසුන් ගෙන් විශාල පාෂුවක් මරනයට පත් වනු ඇත.

1990 ගනන් වල අවසාන හාගය ආරම්භයේ දී මෙම මාතෘකාව පිළිබඳ වැඩිමනත් පර්යේෂන සිදු නොකෙරේන්නේ මන් ද යන්න ගැන මම පුදුම වන්නේ, විශේෂයෙන් න්‍යාම්වික අව් න්‍යාම්වික නිසා සැලකියුතු වෙනස්වීම සහ කාලගුතික ආකෘති, 1983 දී මුළුම අධ්‍යයන වල සිට බොහෝ දුරක් ඉදිරියට පැමින ඇති බවිති. එක් ආයුධයකින් ඇති වන ප්‍රතිච්චාක පමනක් නොව අතිශය දියුතු පරිගණක තාක්ෂණය, න්‍යාම්වික ගුද්ධ්‍යකින් වන පුරුන බලපැම අධ්‍යයනයට අවකාශ සලකා තිබේ. මම අවබෝධ කරගන්නේ, මේ සම්බන්ධයෙන් කරන පර්යේෂන යටත් කිරීමට ත්‍යාත්මක උත්සාහක් පැවති අතර ඒ සඳහා නොයෙක් තුම් උපයෝගී කර ගෙන තිබුනු බවයි.

පමුවත 1986 දී ස්වාර්ල තොමිසන් සහ ස්වේලාන් ස්වෙනයිඩ් විසින් ජාතික වායුගොළය පරික්ෂණ කේන්ද්‍රයේ අධ්‍යයනයක් ප්‍රකාශට පත් කරනු ලැබූ අතර එහි සඳහන් වුයේ, මුළු න්‍යාම්වික ගිණුරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්, ඉහළ වායුගොළයට මුදා හැරෙන කාබන් අඩංගු දැලී ප්‍රමානය අධ්‍යතක්සේරු කර ඇති බවයි. මෙහිදී ස්වාර්ල සහ ස්වේලාන්, න්‍යාම්වික පිපිරිමකින් නිකුත් වන දුම් වලින් 50% ක් අපරිවර්ත්ත ගෝලයට මුදාහැරෙන බවත් ඉතිරි ප්‍රමානය වැසි මගින් ඉවත් වන බවත් සාවද්‍ය ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමට හාවිතා කර ඇත්තේ, ප්‍රාව්මික ගනයේ ආකෘතියකි (දින 20 ක් තුළ පමනක් ත්‍යාත්මක වන). “න්‍යාම්වික ගරන් සමය”නම් වාක්‍ය බන්ධය උපයාගෙන ඇත්තේ, අදාළ ව්‍යය පිළිබඳ විශේෂයෙන් මන්ධිලයකින් සමාලෝචනයක්

නොකෙරහු මෙම අධ්‍යානය වෙතිනි. “න්‍යෑත්වික ගරත් සමය” වෘත්තාන්තය ගොරීන් එගෙයාස් හි පලකරනු ලබු අතර ඉක්බිතිව නැශන්ල් රුව්වී, ටෝල් ස්ටේට් ජ්‍යෙන්ල්, වයිමිස් මැගයින්, සහ නිවියෝක් වයිමිස් අනුලු නොයෙක් වර්ග වල ප්‍රවෘත්ති පල කරන මාධ්‍ය වෙත පතිර ගියෙය. 2000දී සිස්කවර් සගරාව න්‍යෑත්වික ශිශිරය “ඉතිහාසයේ ඉහළම විද්‍යාත්මක අනුවනකමින් වන වරෝදී වස්ස” යන තම ලයිස්තුවට අනුලත් කරන ලදී.

න්‍යෑත්වික ශිශිරයට එරෙහිව ව්‍යාප ටෝල්නා ඉදිරිපත් කරමින් එහි විශ්වසනීයත්වයට හානි කිරීම සාර්ථක විමෙන් පසුව, වයිමිනත් පිරිස් අවසානයේදී මෙම වෘත්තාන්තය පිශිශාත් අතර මේ සම්බන්ධ නව පරික්ෂණ සඳහා අරමුදල් වියයි ගියෙය. න්‍යෑත්වික ශිශිරය පිශිශාත් න්‍යෑය බොරු කරන ලදයි යන හැඳිම ජනතාව මත විශාල බලපෑමක් ඇති කළේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙම මාත්‍යකාව ප්‍රධාන බාරාවේ මාධ්‍ය තුළ සාකච්ඡා වන්නේ ඉතා අල්ප ලෙසයි.

ඉයෙන ඩිස්ක්: න්‍යෑත්වික ශිශිරය, න්‍යෑත්වික ගරත් සමය ලෙස වෙනස් වීමට දේශපාලන බලපෑම් සම්බන්ධව ඇතැයි ඔබ හිතනවද?

ස්විච සවාස: නියත වශයෙන්ම පළමු න්‍යෑත්වික ශිශිරය පරික්ෂණයට එරෙහිව විවිධ කාර්මක සහ මිලටර් ක්ෂේත්‍රයන්ගෙන් දැකි රිනාත්මක ප්‍රතිඵාය පල විය. විද්‍යාඥයේ බොරුකාරයෙන් ලෙස හැඳින්වූ අතර විද්‍යාත්මක පරික්ෂණ “බාල විද්‍යාවන්” (bad science) ලෙස හංචි ගැයිය. මෙයට එක හේතුවක් වන්නේ, අවුරුදු ගනනක් තිස්සේ න්‍යෑත්වික ආයුධ සඳහා බොලර් රුහුණ ගනන් වියදුම් කරනු ලබේ තිබුමයි. න්‍යෑත්වික ශිශිරය පිශිශාත් පරික්ෂණ වල නිශ්චල ලෙස න්‍යෑත්වික යුද්ධය සියලු මිනිසුන් හා පාතින් ගේ සියදීවී නසාගනීමක් යන්නට ව්‍යාප්ත වූ පිශිශාත්මක් සහ අවබෝධයක් අත්පත් කරගත්තේ නම්, න්‍යෑත්වික ආයුධ කර්මාන්තය වසා දැමීමට සිදුවිය හැකිව තිබිනි.

න්‍යෑත්වික ශිශිරයට අදාළ පරියේෂන සඳහා අරමුදල් කපා හරිමින්, එවති පරියේෂන නවතා දැමීමට විද්‍යාඥයන් වෙත බලපෑම් එල්ල කෙරිනි. න්‍යෑත්වික ශිශිරයක අනතුර පිශිශාත් මිනිසුන් දැනුවත් කිරීම වෙනුවෙන් විද්‍යාඥයින් වෙත ඉහළම තිශ්න ප්‍රධානය කිරීම වෙනුවට ඔවුන් පිඩාවට පත් කරනු ලැබේන. අරමුදල් ඉවත් කිරීම විද්‍යාඥ ප්‍රජාව නිගධිකිරීම සඳහා ගත හැකි එලදායී මාවතයි.

එය සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රියාත්මක නොවිය. උදාහරණයක් ලෙස සේගාන් මෙම මාත්‍යකාව පිශිශාත් කපා කිරීම හා වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම

දිගටම කර ගෙන ගිය අතර බොහෝ විද්‍යාඥයින් මේ පිශිශාත් පිශිශාත් උදාහරණයක් සහ සැලකිල්ලක් දැක්වූහ. ප්‍රති න්‍යෑත්වික ආයුධ ක්‍රියාකාරීන් ද අනුලු, මෙම අරමුදල් බඟ ගැනීම සඳහා හමුව වැඩි දෙනෙක්, න්‍යෑත්වික ශිශිරය විද්‍යාත්මකව කුනු කුඩායට වැට් ඇතැයි විශ්වාස කළ ඇය විම නිසා, 2001දී එ පිශිශාත් නව පරික්ෂණ සඳහා අරමුදල් සොයාගැනීමට මා දැරු පළමු උත්සාහය අසාර්ථක විය. ඔයන් වුවත්, ඇලෙන් රෝබොක්, මයික් මිල්ස් සහ අනෙකුත් විද්‍යාඥයින් අවසානයේ අලුත්ම පරික්ෂණ තොරතුරු එල් දැක්වීමට සමත් වූහ. (2007 ආරම්භයේ රි) ඒවායින් වැඩි පාරුව තමන්ගේම මුදල් සහ පරික්ෂණතාගාර පහසුකම් යොදා සිදුකළ ඒවා විය. ඔවුහු න්‍යෑත්වික ශිශිර සාතුවක බොහෝ විනාශකාරී ප්‍රතිච්චා සම්බන්ධයෙන් වඩා සවිස්තරාත්මක පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා අරමුදල් රාතික විද්‍යා ආයතනයෙන් ඉල්ලා සිටියත් එය අසාර්ථක විය.

එසේ වුවත් ඔවුන්ගේ මැති අධ්‍යයන වලදී යොදාගත් විද්‍යාත්මක දෙළානය, ගෝලිය විද්‍යාඥ ප්‍රජාවගේ විවාර හමුවේ නොසැලී පැවතුන අතර ඉහළම ප්‍රමිතියකින් යුත් දැනුම් සම්භාරයක් ලෙස පවතී. විද්‍යාඥයින් තම අයේතැමීන්තු සහ අනාවැකි හා ඒවායේ සඛේ බලපෑම පිශිශාත් අවශ්‍යයෙන්ම දරන්නේ, තත්වාරක්ෂක ආස්ථානයකි. උදාහරණයක් නම් ඉන්දියාව හා පාකිස්ථානය අතර ඇති වන න්‍යෑත්වික බොම්බ 100ක යුද්ධයකින් පසුව අපර්වත් ගෝලයට මුදාහැරෙන දැලී සහ දුම් ප්‍රමානය වොන් මිලයන 7 බව ඔවුන්ගේ පරික්ෂණ අනුව පෙන්වා දුන් නමුත් එහි ප්‍රතිච්චා අයේතැමීන්තු කිරීමේ දී විද්‍යාඥයින් එම ප්‍රමානය වොන් මිලයන 5 ක් ලෙස සැලකන ලදී. එසේම අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය හා රැකියාව අතර න්‍යෑත්වික යුද්ධයක් තිරපෙනය කරන ආකෘති දෙකෙහි කරන ලද ඔවුන්ගේ ගනන් බලීම් වලදී සැලකිල්ලට ගනනා ලද විශාලම ආයුධය, කිලෝවොන් 100 ක බොම්බය ක් වුවත්, රෝත්තයේදී රැකියානු බොම්බ වැඩි පාරුවක් කිලෝවොන් 800 ක් බර වන අතර අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය හාවිතා කරන බොහෝ බොම්බ කිලෝවොන් 300 සහ 475 ක් බර වේ. වඩාත් තත්වාරක්ෂක සංඛ්‍යා හාවිතා කිරීම නිසා කළපිත යුද්ධ වලදී විය හැකි තාප ප්‍රතිච්චා සහ ර්ව අනුරුපව පිටකරන දුම් ප්‍රමානය අවම කර දක්වයි.

ඉයෙන ඩිස්ක්: අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය සහ රැකියාව අතර න්‍යෑත්වික අව්‍යුමක් අතිවුවහොත් කුමක් සිදුවනු ඇත්දෙයි දේශපාලයින් සහ ජනරාල්වරුන් සිත්තන්දේ? ඔවුන් න්‍යෑත්වික යුද්ධයකින් ඇති වන පාරිසරික අනතුරු වටහාගෙන සිටින්නේ ද?

ස්ථිවහ සඩාර: කටයුතු තුළ තරාතිරමේ තෝරාපත් කරගන් නිලධාරියකු වෙතින් හෝ මෙයට පිළිතුරක් ලබා ගැනීම අයිරයේ. ඔවුන් සහකාර සේවක මන්ඩලයක් පිරිවරා සිටින බවින් ඔවුන්ට යමක් කියවීමට දීම දුෂ්කරයි. කෙසේ වෙතන් ලොස් ඇලෙමොස් අධ්‍යාපන කිත්බායාමේ විධායක අධ්‍යක්ෂක සහ ලේකම් මා මිතු ග්‍රේරාග් මෙලෝ, විවෙක න්‍යාම්වික ගිණුරය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය එක්සත් ජනපද න්‍යාම්වික අව්‍යාපාර හමුවේ මතු කිරීමට සමත් වය. මෙම කිත්බායාමට අමෙරිකා එක්සත් ජනපද යුද මූලෝපාය පිළිබඳ ප්‍රධානියා ද අනුළත් වූ අතර න්‍යාම්වික ආයුධ පිළිබඳ අමෙරිකා එක්සත් ජනපද ප්‍රතිපත්තිය සකස් කරන්නේ ඔවුන්ය. ඉදුරාම ඔවුන්ගේ අදහස වූයේ “අපි න්‍යාම්වික ගිණුරය විස්වාස නොකරමු” යන්න යි. විකල්පයක් ලෙස ඔවුන්ගේ එල්ලය, න්‍යාම්වික තුස්තවාදය සහ විය හැකි අනෙක් ආකාරයක එක න්‍යාම්වික ආයුධයක් පමනක් සම්බන්ධ වන යුද්ධයක් වැළැක්වීමය.

මෙය අර්ථ විරහිතයි. එක්සත් ජනපදය සහ රැකියාව සතුව වෙන වෙනම, සිතුම අවස්ථාවක හාවිතා කිරීමට සුදුනම්ව තබා ඇති, න්‍යාම්වික ආයුධ ආසන්න වශයෙන් 1000 ක් බඟින් තිබේ. එක්සත් ජනපදය තුළ මෙයින් අදහස් වන්නේ, අන්තර් මහද්වීපික බැලස්වික් මිසිල වල සන ඉන්ධන එංජින් ද්‍රවයේ පැය 24 පුරාම, බල ගන්වා දියන් කිරීමට අන ලැබෙන තොක් රඳවා ඇති බවයි. එක්සත් ජනපද ජනාධිපතිවරයා තමන් නිතරම රිගෙන යන තම න්‍යාම්වික ලිපි අඩංගු බැඟය විවත කර මෙම ආයුධ මුදා හැරීමට තියෝග දීම සඳහා ගත වන්නේ මිනින්තු ගනනකි. රට සමාන ලිපි බැඟයක් ජනාධිපති පුරින් සතුව ද ඇත.

මුදා හැරීමට සුදුනම් කර ඇති මෙම ආයුධ ස්ථිරවම අනතුරුදායකයි. ඒවායින් බලාපොරොත්තු වන්නේ න්‍යාම්වික ආයුධ හාවිතය අයෙරෙයමත් කිරීමයි. එහෙත් අයෙරෙයමත් කිරීමේ සඛී තෝරා ගැනීම සිතා බැලිය යුතුයි. මෙය පදනම් වන්නේ, යමෙකු පිළිගත නොහැකි ප්‍රති ප්‍රහාරයකට ගොදුරු කිරීමේ හැකියාව තිබේ යන අදහස මතයි. ඔබ අපට පහර දෙන්නේ නම්, අපි ඔබව විනාශ කරන්නෙමු. එහෙත් සම්භාවන අයෙරෙයමත් කිරීම, ඔබ විනාඩි 15 ක ද හෝ රට අඩු කාලයක ද ඔබේ ආයුධ කියාත්මක කළ යුතුයි යන්න නොව කියන්නේ, පහර දිය හැකි කිසියම් අවස්ථාවකදී ඔබට ඒවා මුදාහැරීමේ හැකියාව ඇති බවයි. ප්‍රහාරයක අනතුරු ඇගෙවීම පවතින විට මිලටරය තමන්ගේ ආයුධ කියාත්මක කළයුතු යයි කින්ද කළ විට, ප්‍රහාරය තමන් වෙත එල්ල විමට පෙර කටයුතු කිරීමට සිදුවන්නේ කෙටි කාලරාමුවක් තුළය.

වෙනත් ව්‍යවහාරීන් පැවතුවහොත්, මුදා හැරීමට සුදුනම් කර ඇති න්‍යාම්වික ආයුධ ප්‍රධාන වශයෙන්ම, ප්‍රර්වහන ආයුධ වේ. එක්සත් ජනපද ප්‍රර්ව අනතුරු ඇගෙවීමේ පද්ධතිය තමන්ට එරෙහිව මිසිල ප්‍රශ්නයක් කියාත්මක කර ඇති බව අනාවරනය කරගන්නේ නම්, තම රටේ න්‍යාම්වික මිසිල ශිර්ප, පනිවිඩ තුවමාරු පද්ධතිය සහ අව්‍යාපාර හැකියා කිරීමට පෙර ජනාධිපති “ප්‍රතිප්‍රහාරයක්” මෙය, න්‍යාම්වික අව්‍යාපාර මුදාහැරීමට අන කළ හැකිය. ඇත්තටම මෙය වරදි අනතුරු ඇගෙවීමක් නම් එව්ව ප්‍රතිප්‍රහාරදීමේ අදහසින් කළ ප්‍රහාරය පළමුවෙන් කළ ප්‍රහාරයක් බවට පත් වේ. එව්ව න්‍යාම්වික යුද්ධයක් ආරම්භ වේ.

තව ද යමෙක් ඔබගේ න්‍යාම්වික ආයුධ ගබඩාවක් (සයිලෝවක්) එල්ල කර න්‍යාරයක් දියන් කර ඇත්තේ නම්, ඔබට ඔවුන්ගේ හිස් ආයුධ ගබඩාවන් ඉලක්ක කර එකට එක කළ නොහැකිය. ඔබ ඉලක්ක කරනු ඇත්තේ ඔවුන්ගේ නගර ය. ජනගහනය 100,000 වැඩි නගර රයියාවේ ආසන්න වශයෙන් 230ක් තිබෙන අතර එක්සත් ජනපදයේ 312ක් තිබේ. එබැවින් පළමුවෙන්ම එක විට එල්ල කරන ප්‍රහාර මගින් නගර කිප සියයක් අතුරා දැමීම අපහසු නොවේ.

අවුරුදු බොහෝ ගනනක් පුරා න්‍යාම්වික ආයුධ පිළිබඳ ගෝලීය සංවාදය, තුස්තවාදීන් විසින් හාවිතා කරන එක න්‍යාම්වික ආයුධයක් වෙත ප්‍රාථමිකව යොමුව තිබිනි. එය තුස්තවාදය පිළිබඳ තිල කථාව සමග පැහැදුනි. එයේ නමුත් එය, වර්තමානයේ එක්සත් ජනපදය හා රැකියාව සතුව ඇති න්‍යාම්වික අව්‍යාපාර යොදාගැනීනා යුද්ධයක අන්තරාය නොසැලකා හැරිය.

එක න්‍යාම්වික අව්‍යාප්‍රකාශනය වෙත පමනක් අවධානය යොමුවෙන් තව ගැටුවුවක් මතුවේ. අපි ක්ලිතින්ගුස් වෙත නේවෝ හෝ පොලන්ත හමුදා ප්‍රහාරයක් එල්ලව ඇතෙයි හිතමු. එය තුදෙකළාව පිහිටි හුම් හාගයක් ව්‍යවත් රයියානු නාවික හමුදාවට ඉතා වැදගත් ප්‍රදේශයකි. එවතින් ප්‍රහාරයක් වැළැක්වීමට ප්‍රමානවත් සම්ප්‍රදායික හමුදා රයියාව සතු නොවේ. ක්ලිතින්ගුස් අහිම්වීමෙන් වන හානිය වැළැක්වීම සඳහා රයියාව න්‍යාම්වික ආයුධය හාවිතා කරයි ද? එක්සත් ජනපද/නේවෝ සහ රයියානු යුද්ධයක් ආරම්භ ව්‍යවහාරයේ එය නවත්වන්නේ කෙසේ ද? කුමන පැත්ත පරාජය හාරුණි ද? වරක් න්‍යාම්වික ආයුධ හාවිතා කරනු ලැබු පසු තවදුරටත් හාවිතා කිරීම වළක්වන්නේ කෙසේ ද?

මූලෝපායයදියින් පවත්තා යුතුවෙන් “මි රයියාව පසු බසිව්” යනුවෙති. ඔවුන් එයේ නොකළ හොත් කුමක් වේද? ඔවුන්ගේම දේශයිමාව මතදී ඔවුන් පසු බසින්නේ ඇයි? එක්සත් ජනපද/නේවෝ සහ

රයිකාව අතර යම් සංස් මිලටරි ගැටුමක්, පුර්න පරිමානයේ න්‍යාම්පික යුද්ධීයකට තුළු දෙනු ඇතේ.

ඉණ බිජේ: එක ලිපියක ඔබ, එක්සත් ජනපදය “න්‍යාම්පික යුද්ධීයක් දෙසට නින්දෙන් ඇවිද යයි” යයි සහගත් කර ඇතේ. එය නින්දෙන් ඇවිදීමක් ද? දැනුවත් ප්‍රතිපත්තියක් ද?

ස්ථිර ස්වරූප: එය යුත්ති සහගත ප්‍රශ්නයකි. මම ඔබ සමඟ එකා වෙමි. එය ප්‍රකාශ කිරීමේ අතිරිය ආචාර්යීල් ක්‍රමය “නින්දෙන් ඇවිදින බව” පැවසීම බව මගේ වට්ටිමයි.

උදාහරණයක් වශයෙන් කියර ලේඛර් සහ බිරේල් ප්‍රේස් විසින් ලියන ලද “න්‍යාම්පික ආධිපත්‍යයේ නැගීම්” යන ලිපිය, 2006 දී ගොරීන් එගෙයාස් සාගරාවේ පල විය. එය නොතුවසිලුමත් ලෙස ප්‍රධානකොටම ප්‍රකාශ කරන්නේ, එක්සත් ජනපද අව් පදනම් කෙතරම් දියුණු ද යත්, රයිකාවට එරෙහිව පලමු ප්‍රහාරය එල්ල කළෙකාත් රයිකාවට ප්‍රතිප්‍රහාර දීමේ හැකියාව අනිම්වන බවයි. “න්‍යාම්පික ආධිපත්‍යයේ නැගීම්” පල කරන අදහස නම්, පලමු ප්‍රහාරය එල්ල කිරීම මගින් එක්සත් ජනපදයට, රයිකාවට එරෙහි න්‍යාම්පික යුද්ධීයක් ජයගත හැකිය යන්නයි - ලේඛර් හා ප්‍රේස් එවතින පලමු ප්‍රහාරයකින් ඇති විය හැකි පාරිසරක ප්‍රතිච්චාක බැහැර කරයි. රෝබොක් සහ ප්‍රිතින් අපට පවසන්නේ පලමු න්‍යාම්පික ප්‍රහාරයක් නිසා ඇතිවන දුර්හික්ෂය හේතුවෙන්, යුද්ධීය ජයගත්තා පැන්තේ වැයියන් ද මරනයට පත් වනු ඇති බවයි.

එමෙහිම රයිකාව, රයිකාව වටා මුහුදේ සහ ගොඩඩීම ස්වාධීනගත කර ඇති එක්සත් ජනපද/නේටෝ බලුක්ටික් මිසයිල් ආරක්ෂක (බෑලම්ඩ්) පදනම් එක්සත් ජනපදයේ පලමු ප්‍රහාරයක කොටසක් ලෙස හාවතා කිරීමේ හැකියාව ගැන ද හිතියට පත්ව සිටියි. ඒ පලමු න්‍යාම්පික ප්‍රහාරයකින් හානියට පත් නොවී ඉතිරිවන රයිකානු මිසයිල් “අතුශා දුම්මේ” පදනම් එක්සත් ජනපදයේ ප්‍රහාරක හැකියාවන් ගැන රයිකාව සලකා බලන නිසායි.

මෙ මගින් රයිකාවට, රැමේනියාව හා ප්‍රේලන්තය ඇතුළු එක්සත් ජනපද/නේටෝ බලුක්ටික් මිසයිල් ස්වාධීනගත කර ඇති නගෙනහිර යුරෝපයේ පිහිටි ක්‍රියාකාරී මධ්‍යස්ථාන ඉලක්ක කිරීමේ අවස්ථාව උදාහරදී ඇතේ. බවහිර බලවත්ත්ව මේ මගින් ප්‍රහාරක න්‍යාම්පික කෘෂක් මිසයිල් දියත් කිරීමට හැකි නිසා, මෙම ස්වාධීනගත කිරීම් විශේෂ තර්ජනයක් ලෙස

රයිකාව වට්ටාගෙන ඇතේ. මෙම සාධකය රයිකානු මාධ්‍ය අතර පළමුව සාකච්ඡා කරන අතර රයිකානු ජනතාව මෙම මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා මාර්ගයක් ගන්නා ලෙස ප්‍රවින්ගෙන් ඉල්ලා සිටියි.

ඉණ බිජේ: න්‍යාම්පික යුද්ධීයක් කෙතරම් හායානක ද යන්න නිශ්චිතව තිබියදී. එන්ට එන්ටම උන්මාද්‍යම වන්, එක්සත් ජනපද මාධ්‍යය, බිමොතුවික් සහ රිපබ්ලිකානුවන්ගේ රයිකාව සහ රයිකානු ආන්ත්‍රික හෙලාදුකීම් සම්බන්ධයෙන් ඔබ සිත්තන්නේ කුමක්ද?

ස්ථිර ස්වරූප: බිමොතුවික් සහ රිපබ්ලිකාන් පක්ෂ නායකත්වය මෙලෙස සිත්තනු ලබීම ඉතා කනකස්සලු සහගතයි. විශාල ලෙස අලෙවි වන ප්‍රධාන පෙලේ ප්‍රවත්තන් වන නිවියෝක් වයිමිස් සහ වොෂිත්තන් පෝස්ට්‍රේ ද ඇතුළු දස දහස් ගනන් වෙනස් මාධ්‍යයන් තුළින් ප්‍රවින් සහ රයිකානු විරෝධී කතන්දර එකවිම පැනෙනයි ඇතේ. ප්‍රධාන ප්‍රවත්තන් සතුකරගෙන ඇති කිරීම් නාමය කෙළකා ගතිමින් එවා මඩ ගැසීම් ලෙස පල කරයි. එවතින සියලුම කරාවස්තු පදනම්ව ඇත්තේ, කිසියම් තොරතුරක් තොමතිව හෝ වැරදි තොරතුරු මත වන අතර ඔවුන් අප රයිකාව සමඟ යුද්ධීයකට තල්ල වෙමින් තිබෙන වෘත්තාන්තයක් නිර්මානය කර තිබේ. එහි දෙකක් නැතේ.

විනය සමඟ යුද්ධීයක් රට වඩා භෞද නොවේ. විනය රයිකාවේ මූලෝපාදික සහකරුවෙකි. ඔවුන් සතුව මෙගාවාන් (රී.එන්.රී. වොන් දැයුලක්ෂයක පිපුරැම් බලයක් ඇති) තුනක මිසයිල් ශිර්ප ගෙනයා හැකි අන්තර් මහාද්වීපික බලුස්ටික් මිසයිල් (කිලෝමීටර් 5.500 වඩා ගමන් කළ හැකි) ඇති අතර එක් මිසයිල් ශිර්ප ගෙනයා වර්ග සතෙපුම් 6 00 ක් හිති බත් කළ හැකි. රට අමතරව විනය සතුව සඩමැරින මගින් දියත් කළ හැකි න්‍යාම්පික මිසයිල් ශිර්ප සහිත බලුස්ටික් මිසයිල් ඇතේ.

එසේ වුවත් වත්මන් න්‍යාම්පික යුද්ධ තර්ජනය ගෙන එක්සත් ජනපදයේ සාකච්ඡාවක් තොපවති. මෙය එවතින න්‍යාම්පික අව් පිලිබඳ සාකච්ඡාවක් ආරම්භ කළ යුතු අවස්ථාවයි. ලොකෝයේ භෞදම විද්‍යාලුදින් අපගේ පැන්තෙහි සිටි නම් හා න්‍යාම්පික යුද්ධීයකින් මිනිස් සංඛ්‍යා අතුශාවෙන බව ඔවුන් අපට පවසන්නේ නම්, එය අපගේ අවධානය ප්‍රධානකොටම යොමුකර ගනු ඇතේ. ඇයි මෙවති අව්‍යායුද පැවතීමට පවා ඉඩ දී ඇත්තේ?

